

ZAPKUS Aleksandras

Aleksandras Zapkus

ZAPKUS Aleksandras (1916 05 15 Petrograde, Rusija – 1945 03 24 Šilonių miške, Kaišiadorių r.) – mokytojas, Tėvynės apsaugos rinktinės ir rezistencinės kovos su sovietine okupacine santvarka dalyvis. Į Lietuvą tėvų parsivežtas 1920, iki 1932 mokėsi Mažeikių g-joje, iki 1936 – Šiaulių mokytojų s-joje, bet dėl sunkių materialinių sąlygų mokslų nebaigė, nuo tų pačių 1936 mokytojas Žvyrelės pradinėje m-loje (Akmenės vlsč.), vėliau – Vieکشnių vlsč. Meškelių prad. m-loje. 1939 išlaikė mokytojų s-jos baigimo egzaminus, įgydamas mokytojo cenzą. 1940 rudenį baigė Karo m-lą, į atsargą išleistas nesuteikus karininko laipsnio. 1940 rudenį Krakių prad. m-los (Vieکشnių vlsč.) vedėjas, netrukus – mokytojas Vieکشnių g-joje. Hitlerinės okupacijos metu dalyvavo ginkluotose lietuvių kariškių struktūrose. 1944 vasarą įstojo savanoriu į Tėvynės apsaugos rinktinę, paskirtas kuopos, turėjusios ginti Vieکشnius, vadu, nuo 1944 10 03 vadovavo 8-ajai kuopai, turėjo jaun. leitenanto laipsnį. Sedos kautynėse pateko į raudonosios armijos nelaisvę, vežamas per Vilnių į Daugpilio belaisvių stovyklą, pabėgo iš traukinio, įsijungė į Didžiosios Kovos apygardos ginkluotų kovotojų gretas, nuo 1945 sausio paskirtas apygardos štabo viršininku. Su kitais 3 partizanais žuvo kautynėse su raudonąja armija. Po mirties 2008 – pripažintas kariu savanoriu, 2009 po mirties suteiktas pulkininko leitenanto karinis laipsnis. Žmona su mažamečiu sūnumi Kęstučiu Edvardu 1944 pasitraukė į Vakarus, emigravo į JAV, ten sūnus tapo žinomu dailininku.

Inf.: LKK, t. 8, 9; Abromavičius S. *Du Aleksandro Zapkaus gyvenimai*.